

Namaz insanı günahlardan nasıl alıkoyar?

Bu ayet, namazın hakikatini gösteren çok derin bir ölçü verir. Namaz, sadece bedensel bir hareket değil; kalbi Allah'a bağlayan bir ibadettir. Bu yüzden gerçek manada kılınan namaz, insanı fuhuş ve münkerden, yani edepsizlikten ve kötülükten alıkoyar.

أَتْلُ مَا أُوِّدُ حِيَّ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۚ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ
الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

“Sana vahyedilen kitabı oku ve namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz edepsizlikten ve kötülükten alıkoyar. Allah'ın zikri elbette en büyüktür.”

(Ankebût, 29/45)

Bir insan namaz kıldığı halde nasıl günah işler?

Evvela bir insan namaz kıldığı halde nasıl günah işler sorusunu cevaplayalım? Hani namaz günahattan alıkoyuyordu diyerek namaz kıldığı halde günah işleyenleri gösterip onun üzerinden namaza ve bu ayete saldıranlara bir cevap vereceğiz.

1- Sorun Namazda Değil, Namazı Kılında

Zatında faydalı olan bir şeyin fayda vermemesi iki sebeptendir: Ya hiç kullanılmıyordur ya da yanlış kullanılıyordur. Namaz için de böyledir. Ya kılınmıyordur ya da **ruhsuz kılınıyordur**.

2- Freni Kullanmazsan Kaza Kaçınılmazdır

Mesela: Arabanın fren sistemi hızını keser, kazadan korur desem bu söz doğrudur. Ama buna rağmen birçok kaza vuku bulur. Şimdi bu durumda siz fren sistemi işe yaramıyor mu dersiniz yoksa freni kullanmayan veya yanlış kullanan kimsede mi hatayı bulursunuz.

Freni kullanmayanın kaza yapması kaçınılmaz olduğu gibi yanlış kullananın da kaza yapması kaçınılmazdır.

Namaz da böyledir. İnsanın günahattan fuhşiyattan korur. Eğer kıldığı halde korumuyorsa sorun namazda değil namazı kılındadır. Namazında gafildir.

3- Günah Taşıyorsa, Namaz Değil Sen Eksiksin

Baraj sistemi suyu tutar, taşkını engeller, şehirleri ve tarlaları korur desem bu söz doğrudur. Ama buna rağmen zaman zaman sel felaketleri olur. Şimdi bu durumda “Baraj işe yaramıyor mu?” mu dersiniz; yoksa “Baraj doğru işletilmedi mi, ihmal mi var?” diye mi sorarsınız? Elbette akli başında herkes ikinciye söyler. Çünkü barajın vazifesi bellidir; fakat kapaklar zamanında açılmazsa, basınç kontrol edilmezse, sistem doğru işletilmezse, barajın varlığı felaketi engellemeye yetmez. Hatta yanlış işletilen bir baraj, felaketi daha da büyütebilir.

Namaz da aynen böyledir. Günahlar ve fuhşiyat, insanın kalbinde biriken su gibi bir basınç oluşturur. Namaz ise o basıncı kontrol eden, taşkını önleyen ilahî bir barajdır. Fakat namaz gafletle, şuursuzca, kalpsiz kılınırsa; yani içte biriken o basınç boşaltılmazsa, günahların taşması kaçınılmaz olur. Böyle olunca insan, namaz kıldığı hâlde yine günaha sürüklenebilir. Bu durumda “Namaz korumuyor” denmez; denemez. Çünkü problem namazda değil, namazı hakkıyla eda edemeyendedir.

4- Gözünü Kapatıp Karanlıktan Şikâyet Etme

Işık olduğu yerde karanlık kalmaz desem bu söz doğrudur. Ama buna rağmen bir insan gözünü kapatırsa, parlak ışığın içinde bile karanlıkta kalır. Şimdi bu durumda “Işık işe yaramıyor mu?” dersin, yoksa “Gözünü kapatan kişide mi sorun var?” dersin? Elbette ikinciye dersin. Çünkü problem ışıkta değil, ondan istifade etmeyendedir.

Namaz da böyledir. Kalbi aydınlatan bir nurdur. Ama insan gafletle kılar, kalbini kapatırsa, o nur içeri girmez. O zaman suç namazda değil, gözünü kapatan kalptedir.

5- Reçete Doğru, Uygulama Yanlış

Doktor doğru teşhisi koymuş, doğru ilacı yazmıştır buna uyarsan tedavi olursun dese. Ama hasta o reçeteye uymazsa hastalık devam eder. Şimdi bu durumda “Reçete işe yaramıyor mu?” dersin, yoksa “Hasta uygulamadı mı?” dersin? Elbette hastayı sorumlu tutarsın. Çünkü reçete doğru, uygulama yanlıştır.

Namaz da böyledir. Sana nasıl yaşayacağını, neyin doğru neyin yanlış olduğunu her gün hatırlatan bir ilahî reçetedir. Ama insan namazda başka, hayatında başka olursa, o zaman kusur namazda değil, reçeteye uymayandadır.

Namaz insanı günahlardan nasıl alıkoyar?

Gerçek namaz, insanın kalbine Allah’ın huzurunda olduğu şuurunu yerleştirir. Allah’ın huzurunda olduğunu hisseden bir kalp ise fuhuşa, harama ve kötülüğe kolay kolay yanaşamaz. Yanaşsa da hemen terk edip tevbe eder. Peki namaz insanı günahlardan nasıl alıkoyar? İşte bu manayı Fahreddin Râzî Hazretleri tefsirinde şöyle ifade eder.

1- Padişahın ikramına mazhar olan, onun düşmanıyla beraber olur mu?

Bir insan düşünün ki, şanı büyük ve ihsanı bol bir padişahın hizmetine kabul edilmiş. Üstelik o padişahın yanında itibarlı bir makamı var. Günün birinde o padişahın adamlarından birinin ağır bir suç sebebiyle kovulduğunu ve artık saraya bir daha kabul edilmeyeceğini görse; akli başında olan biri, böyle bir durumda padişahın hizmetini bırakıp o kovulmuş kimsenin peşinden gider mi, onunla beraber olur mu? Elbette olmaz. Çünkü padişahın huzurunda bulunmak büyük bir şereftir; kovulmuş birinin yoluna girmek ise büyük bir zillettir.

İşte namaz kılan kul da böyledir. Namaz, kulun Allah'ın huzuruna çıkması ve kabul edilmesidir. Kul namazda Rabbine yönelir, O'nunla münacaat eder ve O'nun kulluğu makamına yükselir. Böyle bir makamı yaşayan bir insanın, Allah'ın huzurundan çıkıp kovulmuş olan şeytanın peşine düşmesi aklen ve kalben yakışmaz.

O hâlde fuhuş ve münker işleyen kimse gerçekte şeytana itaat etmektedir. Namaz ise kulun Allah'a bağlılığını canlı tuttuğu için onu bu kötülüklerden alıkoyar. Çünkü Allah'ın huzurunda durduğunu gerçekten hisseden bir kalp, şeytanın çağrısına kolay kolay boyun eğmez.

2- Takva Elbisesini Giyen Bir Kalp Günah Kirine Bulaşır mı?

Bir insan düşünün ki işi çöplüklerde, ahırlarda ve mezbeleliklerde çalışmaktır. Böyle bir kimse eski ve değersiz bir elbise giydiğinde o pisliklerle uğraşması ona zor gelmez. Fakat temiz ve kıymetli bir elbise giydiğinde artık o pis yerlere yaklaşmak istemez. Elbisesi ne kadar değerli olursa, o pisliklerden o kadar fazla sakınır. Hatta altın işlemeli ipek bir elbise giyse, artık çöplüklerde, ahırlarda ve mezbeleliklerde çalışması örfen mümkün görülmez.

İşte namaz kılan kul da böyledir. Kul namaza durduğunda, **Allah ona takva elbisesini giydirir.** Çünkü o anda kul, Allah'ın huzurunda durmaktadır. Tıpkı heybetli bir hükümdarın huzurunda duran bir insanın edeple durması gibi, kul da namazda Rabbine yönelir ve O'nun huzurunda bulunur.

Takva elbisesi, kalp için; altınla süslü ipek bir elbisenin beden için olan kıymetinden çok daha yüce ve değerlidir. "Allah'ın takva elbisesini giydirdiği bir kimseye, fuhuş ve münker gibi günah kirleriyle meşgul olmak, günah mekânlarında bulunmak ve o kirli işlere bulaşmak artık yakışmaz." Üstelik namaz her gün tekrarlandığı için Allah kuluna bu takva elbisesini sürekli giydirmektedir. Böylece kulun kalbi günah kirlerinden uzak durmaya devam eder.

3- Allah'a Yakın Olan Bir Kalp Günah Meclisinde Bulunur mu?

Bir insan düşünün ki bir padişahın hizmetine kabul edilmiş ve ona hususi bir makam verilmiş. Artık o kimse istediği yerde oturamaz; kendisine verilen o makamın dışında bir yerde oturmasına izin verilmez. Mesela kalkıp ayakkabılığın yanında oturmak istese, ona müsaade edilmez. Çünkü o artık padişahın itibarlı bir hizmetkârıdır.

İşte namaz kılan kul da böyledir. Kul namaza durduğunda Allah'a itaat makamına girer. Artık nefsinin keyfine göre hareket eden biri değildir. O, Allah'ın kulları arasında şerefli bir makama yükselmiştir. Kur'ân'ın ifadesiyle **ashâb-ı yeminden** sayılanların yoluna girmiştir. Böyle bir kimsenin kalkıp **ashâb-ı şimalin**, yani günah ve kötülük ehlinin bulunduğu yerlere yönelmesi ona yakışmaz.

Namaz ve secdeler tekrarlandıkça kulun Allah'a yakınlığı artar. Makamı yükseldikçe kalbi incelik, ruhu temizlenir. Öyle bir hâl alır ki artık yalnız büyük günahlardan değil, küçük günahlardan bile sakınmayı bir şeref bilir. Çünkü Allah'a yakın olan bir kalbe günah yakışmaz.

Allah'ım! Bizi namazın hakikatini anlayan kullarından eyle. Namazlarımızı sadece bedenimizin değil, kalbimizin ve ruhumuzun da sana yöneldiği bir ibadet kıl. Namazı bizim için günahlardan koruyan bir nur, kalplerimizi temizleyen bir rahmet ve bizi sana yaklaştıran bir vesile eyle.

Ey Rabbimiz! Kalplerimizi günahların karanlığından koru. Bizi namazdan uzaklaştıran her türlü gafletten muhafaza et. Namazı hayatımızın merkezi, günahlardan uzak kalmamızın sığınağı kıl.

*Bizi namazla dirilen, namazla arınan ve namazla sana yaklaşan kullarından eyle. **Âmin.***